

RIKSDAGENS SVAR 118/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av folkhälsolagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av folkhälsolagen (RP 96/2005 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 15/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av folkhälsolagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkhälsolagen av den 28 januari 1972 (66/1972) 1 §, 4 § 1 mom., 5 § 4 mom., 6 §, 14 § 1 mom. och 41 §,

sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lag 1131/1997, 4 § 1 mom. i lag 415/2001, 5 § 4 mom. i lag 690/2001, 6 § i nämnda lagar 1131/1997 och 690/2001, 14 § 1 mom. delvis ändrat i lagarna 1117/1990, 746/1992, 1051/1993, 248/1997, 647/1998, 1219/2000 och 1385/2001 samt 41 § i lag 992/2003 som följer:

1 §

Med folkhälsoarbete avses främjande av hälsan, inbegripet förebyggande av sjukdomar och olycksfall, som är inriktat på individen, befolkningen och livsmiljön, samt sjukvård till individen.

Angående det folkhälsoarbete som avses i 1 mom. gäller vad som föreskrivs i denna lag, om inte något annat bestäms i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Bestämmelser om hälsoskydd som gäller individen och livsmiljön (*miljö- och hälsoskydd*) finns därutöver i hälsoskyddslagen

(763/1994), livsmedelslagen (361/1995), lagen om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel (1195/1996), lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004), lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976), kemikalielagen (744/1989) och veterinärvårdslagen (685/1990).

4 §

Sakkunniginrättningar för folkhälsoarbetet är Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, Folkhälsoinstitutet, Institutet för arbetshygien och Strålsäkerhetscentra-

len. Bestämmelser om Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården finns i lagen om forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (1073/1992) och om Folkhälsoinstitutet i lagen om folkhälsoinstitutet (828/1981). Bestämmelser om Strålsäkerhetscentralen finns i lagen om strålsäkerhetscentralen (1069/1983) och om Institutet för arbetshygien i lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/1978).

5 §

Har en uppgift som avses i denna lag anförts trots en samkommun, skall samkommunen åläggas att sköta även uppgifter enligt andra lagar om folkhälsoarbetet. Med avvikelse från detta kan en medlemskommun i enlighet med sitt beslut sköta uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet eller företagshälsovården även på något annat sätt, själv eller regionalt tillsammans med andra kommuner eller samkommuner.

6 §

Uppgifter i anslutning till verkställigheten av folkhälsoarbetet handhas av ett av kommunen utsett kollegialt organ (*organ*), som utöver vad som bestäms i denna lag skall sköta de uppgifter som enligt någon annan lag åligger hälsovårdsnämnden. Miljö- och hälsoskyddet eller företagshälsovården kan dock även åläggas något annat organ eller en sektion i det, dock inte kommundirektören.

Om folkhälsoarbetet handhas av en samkommun, skall denna gemensamt för medlemskommunerna tillsätta ett i 1 mom. angivet organ.

14 §

Inom folkhälsoarbetet åligger det kommunen att

1) sörja för hälsorådgivning och hälsoundersökningar för kommunens invånare, vilket omfattar preventivmedelsrådgivning, rådgivningsbyråttjänster för gravida kvinnor och familjer som väntar barn och för barn under skolåldern

och deras familjer; vid behov kan närmare bestämmelser om innehållet i och omfattningen av rådgivningsbyråernas hälsorådgivning och hälsoundersökningar utfärdas genom förordning av statsrådet,

1 a) följa hur kommuninvånarnas hälsotillstånd och faktorer som inverkar på hälsotillståndet utvecklas i de olika befolkningsgrupperna, att sörja för att hälsoaspekter beaktas i alla kommunala verksamheter samt att för främjande av hälsan samarbeta med andra offentliga och privata instanser som är verksamma i kommunen,

2) ordna sjukvård till kommuninvånarna, till vilken hänförs av läkare utförd undersökning och av läkare given eller övervakad vård och medicinsk rehabilitering,

2 a) förverkliga det mentalvårdsarbete som avses i mentalvårdslagen (1116/1990) genom att ordna sådant förebyggande mentalvårdsarbete och sådana mentalvårdstjänster som kommuninvånarna behöver och som det är ändamålsenligt att ordna vid en hälsovårdscentral,

3) enligt vad som närmare bestäms genom förordning sörja för ordnandet av sjuktransport samt ordna och upprätthålla den medicinska räddningsverksamheten samt den sjuktransportberedskap som är nödvändig med beaktande av lokala förhållanden, med undantag av anskaffning och underhåll av för sjuktransport behövliga luftfartyg samt menföres- och andra motsvarande speciella fortskaffningsmedel,

4) tillhandahålla mun- och tandvård, till vilken hänförs främjande av befolkningens munhälsa samt undersökning, förebyggande och behandling av munsjukdomar hos kommunens invånare; vid behov kan närmare bestämmelser om förebyggande mun- och tandvård för barn och unga utfärdas genom förordning av statsrådet,

5) tillhandahålla skolhälsovård, till vilken hänförs att övervaka och främja hälsan och säkerheten inom skolsamfundet i de skolor och läroanstalter i kommunen som ger grundläggande undervisning och gymnasieutbildning, i samarbete med personalens företagshälsovård, att följa och främja elevernas hälsa, att samarbeta med annan elevvårds- och undervisningspersonal samt specialundersökningar som är nödvändiga

för konstaterande av hälsotillståndet; närmare bestämmelser om innehållet i och omfattningen av den rådgivning och de undersökningar som hör till följandet och främjandet av elevernas hälsa samt om specialundersökningar som är nödvändiga för konstaterande av hälsotillståndet kan utfärdas genom förordning av statsrådet,

6) för de studerande vid läroanstalter i kommunen som ordnar annan än i 5 punkten nämnd, genom förordning bestämd utbildning, oberoende av de studerandes hemort, tillhandahålla hälsovård, till vilken hänförs övervakning av de sanitära förhållandena vid läroanstalterna samt de studerandes hälso- och sjukvård samt mun- och tandvård; hälso- och sjukvård samt mun- och tandvård för studerande vid universitet och yrkeshögskolor kan dock med kommunens samtycke ordnas också på något annat av social- och hälsovårdsministeriet godkänt sätt,

7) för arbetstagare som arbetar på arbets- och verksamhetsplatser inom kommunen tillhandahålla sådana företagshälsovårdstjänster som arbetsgivaren skall svara för enligt 12 § i lagen om företagshälsovård eller enligt andra författningar och enligt vad som bestäms med stöd av dem,

8) i tillämpliga delar för företagare inom kommunen och andra som för egen räkning där utför arbete ordna företagshälsovård som avses i 12 § i lagen om företagshälsovård och i bestämmelser som utfärdas med stöd av den,

9) ordna screening och andra massundersökningar så som närmare bestäms genom förordning av statsrådet, samt att

10) oberoende av patientens boningsort ordna brådskande öppen sjukvård, inklusive brådskande mun- och tandvård.

41 §

Kommunen och samkommunen skall sörja för att de anställda inom folkhälsoarbetet beroende på grundutbildningens längd, hur krävande arbetet är och befattningsbeskrivningen i tillräcklig utsträckning deltar i den kompletterande utbildning som ordnas för dem. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet kan vid behov meddelas närmare bestämmelser om den kompletterande utbildningens innehåll, art och omfattning samt om ordnande, uppföljning och utvärdering av utbildningen.

Den chef som ansvarar för miljö- och hälsoskyddet skall ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen. Chefen skall också ha tillräcklig erfarenhet av och sakkunskap för uppgifter som hänför sig till verkställigheten av miljö- och hälsoskyddet.

Denna lag träder i kraft den 2006.

Behörighetskraven i 41 § 2 mom. för chefer med ansvar för miljö- och hälsoskyddet tillämpas dock inte på chefer som utsetts innan denna lag trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 25 oktober 2005